

nařízení ze dne 10. dubna 1919, čís. 185 sb. z. a n. výslovně takového ustanovení neobsahují a že naopak čl. 2 nařízení v odstavci 1 b) vyjímá z povinnosti k soupisu toliko krátkodobé pohledávky, vyplývající z normálního spojení obchodního, podává se to však zřejmě z toho, že jediným účelem Šu 7 vládního nařízení ze dne 10. dubna 1919, čís. 185 sb. z. a n. bylo, čeliti dohodě věřitele s dlužníkem, že zatají pohledávku, čehož v případě spornosti nároku obávati se netřeba a nasvědčuje tomu i ta okolnost, že vládní nařízení učinilo v čl. 4 odst. 1 a) sice opatření ohledně pohledávek z části neb zcela nedobytných, nikoli také ohledně pohledávek sporných, při čemž netřeba zvlášť vytknouti, že jde tu o pojmy zcela různé. V plném souhlasu s tímto výkladem shora uvedeného zákona a vládního nařízení jest také výnos ministerstva financí ze dne 3. srpna 1919, čís. 58.579 sdělený ve věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1919, čís. 12 str. 136 čís. 2, při čemž nelze nechatí nepovšimnutým, že ministerstvo financí dle čl. 12 nařízení bylo pověřeno výkonem tohoto nařízení, a že právě proto jeho výkladu a vysvětlivkám nelze upříti významu.

Čís. 2284.

I když manželka svémocně opustila manželské společenství, může se vlastnickou žalobou domáhati, by vydány jí byly věci, jež jí patří a jež nelze považovati za věno.

(Rozh. ze dne 14. února 1923, R I 118/23.)

Opustivši společnou domácnost, žalovala manželka za trvání manželství manžela o vydání věcí, jež byla do manželství přinesla. *Procesní soud* prvního stolu žalobu zamítl. *Důvody*: Dle Šu 92 obč. zák. jest manželka povinna s manželem ve společné domácnosti žiti, jemu dle sil svých v hospodářství pomáhati a opatřením ohledně domácnosti se podvoliti, a dle Šu 93 obč. zák. nesmějí se manželé o své újmě rozejíti a bez svolení a souhlasu soudu manželské spolužití svémocně zrušovati. Žalobkyně byla s návrhem na prozatimní opatření odděleným bydlštěm po dvakráte zamítnuta a nebyla proto oprávněna vzhledem k ustanovení §§ 92 a 93 obč. zák. ze společné domácnosti manželovy se odstěhovati. Tento stav, vyvolaný svémocným jednáním strany žalující, neodpovídá právním poměrům, zejména je v přímém rozporu s rozhodnutím soudu, jímž oddělené bydlště žalobkyni povoleno nebylo. Žalovaný není povinen manželce, která svémocně, protizákonně, ho opustila, vydati věci, které do manželství přinesla a k nimž žalovanému dle Šu 1227 obč. zák. právo užívání přísluší. Povinnost žalovaného manžela k vydání žádaných věcí, žalobkyni do společné domácnosti vnesených, nastati by mohla teprve po právoplatném rozhodnutí sporu o rozvod. Tento spor však dosud rozhodnutý není a nemůže soud nyní, když dosud manželský svazek stran trvá, rozhodovati již o tom, zda a co žalovaný manžel své žalující manželce jest povinen vydati. *Odvolací soud* zrušil rozsudek prvního soudu a uložil mu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a věc znovu rozhodl. *Důvody*:

Prvý soud zamítl žalobní nárok poukazem na ustanovení §u 1227 obč. zák., který však nesprávně vykládá tak, že žalovanému příslušelo požívací právo ke všem věcem, které žalobkyně do společné domácnosti přinesla. Takový výklad jest v přímém odporu s ustanovením zákona, dle něhož přísluší manžel, pokud trvá manželské společenství, požívací právo k němu a jeho přírůstkům, ba přiznává se mu přímo vlastnictví k hotovým penězům, odstoupeným pohledávkám a věcem spotřebitelným, jsou-li manželé jako věno odevzdány. Ale vše to platí právě jen o věnu a tu zjištění prvního soudu neposkytují vůbec podkladu pro to, by věci, jejichž vydání žalobkyně vymáhá, pokládány byly za věno. Neníť vše, co manželka do společné domácnosti přinese, po zákonu věnem, nýbrž toliko to, co bylo manželce k ulehčení nákladů spojených s manželským společenstvím odevzdáno nebo přislíbeno. I kdyby se připustilo, že snad lze předpokládati takový úmysl stran při zařízení domácnosti a hospodářství, není-li z jiných důvodů předpoklad ten vyloučen, nelze toho naprosto uznati u věcí, sloužících toliko osobnímu užívání manželčinu a netvořících potřebu společné domácnosti. Ostatně žalovaný ani sám netvrdí, že mu věci byly jako věno odevzdány; prohláší je za výbavu, o níž neplatí ustanovení §u 1227 obč. zák., jak jest patrné z rozdílu, který činí zákon mezi věnem a výbavou v §u 1231 obč. zák., takže jeho odvolání se na toto ustanovení není odůvodněno tím, co ve sporu přednesl, právě tak jako zcela bez významu jest poukaz na § 758 obč. zák., jednající o posloupnosti dědické na případ smrti a netýkající se nijak poměrů za trvání manželství, tím méně pak po jeho rozvodu hledíc k §u 759 obč. zák. Poněvadž žalobkyně domáhá se také vydání věcí, které očividně slouží její osobní potřebě, a žalovaný, nepopíraje její právo vlastnické, nepřiznává, že věci jsou v jeho držení, není zjištěno, čeho třeba k rozhodnutí o žalobním nároku dle §u 369 obč. zák. a bylo nutno dle §u 496 c. ř. s. rozsudek zrušiti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekursními vývody nebylo vyvráceno správné, věci a zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení. Zjištění soudu první stolice neposkytují dostatečného podkladu pro to, by věci, jejichž vydání se žalobkyně domáhá žalobou, pokládány byly za věno, ve příčině kterého by arci platil § 1227 obč. zák., jehož ustanovení se v první stolici nedostalo správného výkladu. Z povahy věcí, o které běží, dlužno právem usuzovati, že slouží namnoze osobnímu užívání manželčinu a že tvoří potřebu společné domácnosti. Sejde tedy na tom, když věci ty, ať už některé ať všechny, za věno považovány býti nemohou, když si ohledně nich žalobkyně své vlastnictví zachovala, aby tyto okolnosti pro posouzení rozepře rozhodné, jak odvolací soud právem uznává, byly náležitě vyšetřeny a probrány. Když se tak v první stolici nestalo, odvolací soud právem v této vadě spatřuje nedostatek, v §u 496 čís. 3 c. ř. s. uvedený. Bylo-li žalováno dle §u 369 obč. zák., jest procesnímu soudu nejprve se obíratí žalobním základem právním a v druhé řadě teprve okolnostmi žalobní nárok po zákon zrušujícími, jejichž projednání odvo-

lacím soudem v napadeném usnesení s hlediska Šu 499, odstavec druhý c. ř. s. pro soud prvé stolice závazně vyloučeno nebylo. Na váhu padá zajisté a žalobkyni svědčí, že žalobce sám prohlašuje věci ty za výbavu a nikoliv za věno. Jsou-li výbavou — a to právě se podle zjištění prvé stolice nedá určit — nemůže ohledně nich použito býti Šu 1227 obč. zák., na němž prvá stolice své zamítavé rozhodnutí zbudovala.

Čís. 2285.

Nejde o rozepři rozsouzenou, domáhá-li se žalobce novou žalobou toho, oč v dřívějším sporu žádání žalobní obmezil.

(Rozh. ze dne 14. února 1923, R I 145 23.)

Puvodní žalobu obmezil žalobce o 4.000 Kč, načež bylo právoplatně vyhověno co do zažalovaného zbytku. Proti napotomní žalobě o zaplacení oněch 4.000 Kč vznesl žalovaný námitku rozepře rozsouzené, jíž soud prvé stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rozsudky, které opravným prostředkem nelze již napadati, jsou dle Šu 411 c. ř. s. potud účastny právní moci, pokud v rozsudku bylo rozhodnuto o nároku vymáhaném žalobou nebo žalobou navzájem aneb o právním poměru nebo právu, jež se za rozepře staly spornými a vzhledem k nimž podle §§ 236 nebo 259 c. ř. s. bylo žádáno zjištění, zda jsou po právu, čili nic. Předpokládá se tedy totožnost osob, na sporu zúčastněných, a totožnost věci. Správným jest názor rekursního soudu, že se v tomto případě totožnosti věci nedostává. Ve sporu omezil žalobce při prvním roku žalobní nárok o 4000 Kč, načež byl žalovaný rozsudkem pro zmeškání uznán povinným dle omezeného žalobního nároku. Nyní domáhá se žalobce zaplacení oněch 4000 Kč, o něž žalobní nárok v předcházejícím sporu omezil, tvrdě, že ono omezení se stalo omylem jeho právního zástupce. Domáhá se tedy částky, o níž rozsudkem pro zmeškání rozhodnuto nebylo a přirozeně ani rozhodnuto býti nemohlo. Proč žalobce žalobní žádání v dřívějším sporu obmezil, jest v tomto procesním období bezvýznamným, rozhodným jest toliko, že mu oněch 4000 Kč dosud rozsudkem nebylo ani přisouzeno ani oduznáno. Řešiti otázku, zda přísluší žalobci tato částka a zda přísluší mu zejména z důvodu nespravedlivého obohacení, jest vyhraženo rozsudku. Za správného právního posouzení věci nelze mluvit o tom, že o sporném nároku bylo již rozsudkem právoplatně rozhodnuto a jest námitka věci právoplatně rozhodnuté neopodstatněna.

Čís. 2286.

Soud sám, bez znalce, posuzuje přiměřenost účtu právního zástupce vůči zastupované jím straně, nejso vázán zvyklostmi a sazbami advo-